
HARJANNEVAN TUULIVOIMAPUISTO

NATURA-ARVIOINNIN TARVEHARKINTA

KAUHANNEVA-POHJANKANGAS FI0800002, SPA / FI0800003, SAC

KAUHAJOKI JA KURIKKA

ILMATAR KAUHAJOKI OY

28.9.2023

SWECO FINLAND OY

Sisältö

1	JOHDANTO.....	2
2	NATURA-ARVIOINNIN TARVE	3
3	HANKKEEN KUVAUS	5
4	NATURA-ALUE KAUHANEVA-POHJANKANGAS (FI0800002 JA FI080003)	7
4.1	Alueen kuvaus	7
4.2	Luontodirektiivin luontotyytit.....	9
4.3	Suojelun perusteena olevat lajit	9
4.4	Natura-alueen suojeluperusteena olevat lintulajit.....	9
5	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	11
5.1	Suojelun perusteena olevat luontotyytit.....	11
5.2	Suojelun perusteena olevat lajit	11
5.3	Vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lintuihin	11
5.4	Vaikutukset Natura-alueen eheyteen	12
5.5	Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa	12
6	JOHTOPÄÄTÖKSET	13
7	LÄHTEET	14

LIITE 1. Salassapidettävät lajit Kauhanneva-Pohjankangas

1 JOHDANTO

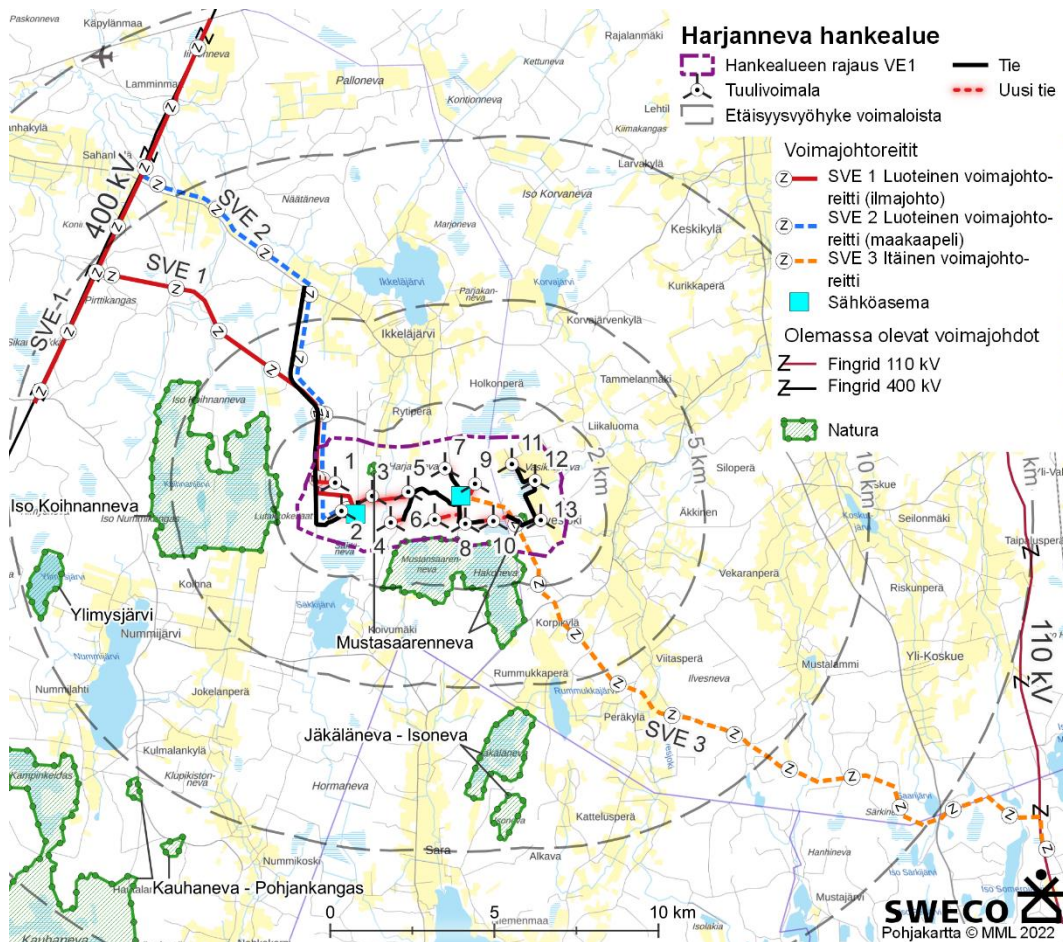
Ilmatar Kauhajoki Oy suunnittelee tuulivoimapuistoa Etelä-Pohjanmaalle Kauhajoen ja Kurikan kaupunkien eteläosaan Nummijärven ja Ikkeläjärven väliselle alueelle. Hanketta varten tehdään ympäristövaikutusten arviointi (YVA) vuonna 2022 (Sweco Finland Oy). Hankealueen pinta-ala on noin 2 500 hehtaaria. Hankealueen lounaispuolella hieman yli yhdeksän kilometrin etäisyydellä sijaitsee Natura 2000 -alue Kauhaneva-Pohjankangas FI0800002 / FI0800003), jonka suojeluperusteena on lintudirektiivi (SPA) ja luontodirektiivi (SAC).

Vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteena oleviin, salassapidettäviin lajeihin on esitetty liitteessä 1.

Harjannevan tuulivoimahankkeeseen liittyen on laadittu Natura-arvioinnin tarveharkinta koskien Natura-aluetta Kauhaneva-Pohjankangas. Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaan Natura-arviointi on tehtävä, mikäli hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty verkostoon. Tarveharkinnan tarkoituksena on arvioida varsinaisen Natura-arvioinnin tarvetta. Tarveharkinnan tarve on nostettu esiin yhteysviranomaisen Harjannevan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelmasta antamassa lausunnossa.

Natura-arvioinnin tarveharkinta on tehty asiantuntija-arviona olemassa olevan tiedon perusteella. Tarveharkinnan ovat tehneet FM biologi Aija Degerman ja FM biologi Taru Suninen Sweco Finland Oy:stä.

Harjannevan tuulivoimahankkeeseen on tehty tämän lisäksi erillinen Natura-arvioinnin tarveharkinta koskien Natura-aluetta Ylimysjärvi (FI0800050, SAC/SPA) sekä erilliset Natura-arvioinnit koskien Natura-alueita Mustasaarenneva (FI0800010, SAC) ja Iso Koihnanneva (FI0800034, SAC/SPA). Harjannevan hankealueen ja Kauhaneva-Pohjankankaan Natura-alueen sijainti on esitetty kuvassa 1. Samassa kuvassa näkyvät myös kaikki muut edellä mainitut Natura-alueet.

Kuva 1. Harjannevan tuulivoimapuiston hankealueen ja sen sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen sijainti suhteessa Kauhanneva-Pohjankankaan Natura-alueeseen. Kuvassa myös muut ympäristön Natura-alueet.

2 NATURA-ARVIOINNIN TARVE

Luonnonsuojelulain 35 §:n mukaan hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava ne vaikutukset, jotka voivat heikentää niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on ilmoitettu, ehdotettu tai sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Luonnonsuojelulain mukainen vaikutusten arviointivelvollisuus syntyy, mikäli hankkeen vaikutukset kohdistuvat Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin, ovat luonteeltaan heikentäviä, laadultaan merkittäviä ja ennalta arvioiden todennäköisiä. Arviointivelvollisuus koskee myös sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Natura-arvioinnin suorittamisen kynnys voi ylittyä myös eri hankkeiden ja suunnitelmien yhteisvaikutusten vuoksi.

Luonnonsuojelulain 39 §:n mukaan suunnitelmaa ei voida hyväksyä, jos arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Luontodirektiivin 6 artiklan mukaan viranomaisen täytyy varmistua siitä, ettei hanke vaikuta alueen koskemattomuuteen. Lupaviranomaisen on ennen lupapäätöstä varmistettava, että arvioinnit ovat asianmukaisia ja niissä esitetyt johtopäätökset ovat perusteltuja.

Vaikutusten arvioinnissa noudatetaan varovaisuusperiaatetta. Hanke tai suunnitelma voidaan hyväksyä vain ”jos ei ole olemassa mitään tieteelliseltä kannalta relevanttia epäilyä alueen koskemattomuuteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten aiheutumatta jäämisestä” (EYT C-127/2). Hankkeen vaikutuksia on arvioitava erityisesti sen alueen ominaisuuksien ja erityisten ympäristöolosuhteiden valossa, jota suunnitelma tai hanke koskee.

Natura-arvioinnissa keskitytään alueen suojeluperusteena oleviin luontotyypeihin ja lajeihin. Arviointivelvoite koskee yhteisön tärkeänä pitämällä alueilla (SAC) vain luontodirektiivin liitteen I luontotyypejä tai luontodirektiivin liitteen II lajeja. Lintudirektiivin mukaisilla erityisillä suojelualueilla (SPA) arviointivelvoite koskee vain lintudirektiivin liitteen I lintulajeja ja lintudirektiivin 4.2 artiklassa tarkoitettuja muuttolintuja. Arvioinnissa tarkastellaan näiden lajien ja luontotyyppien elinympäristöjä ja niiden ominaispiirteitä. Natura-alueiden suojeluperusteet on esitetty Natura-tietolomakkeissa.

Heikentämistä arvioitaessa huomioidaan luontotyyppin tai lajin suotuisaan suojelutasoon kohdistuvat muutokset sekä hankkeen vaikutus Natura 2000 -verkoston eheyteen ja koskemattomuuteen. Tällä tarkoitetaan ekologisen rakenteen ja toiminnan säilymistä elinkel-poisena ja Natura-alueen suojeluperusteena olevien luontotyyppien ja lajien kantojen säilymistä elinvoimaisina. Eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään (LSL 3 §). Luontotyyppin suojelutaso on suotuisa, kun sen luontainen levinneisyys ja kokonaisala riittävät turvaamaan luontotyyppin säilymisen ja sen ekosysteemin rakenteen ja toimivuuden pitkällä aikavälillä sekä luontotyyppille luonteenomaisten piirteiden säilymisen. Natura-alueen on säilyttävä eheänä ekologisen kokonaisuutena, jotta sen luonnonarvot säilyvät pitkällä aikavälillä. Hanke ei saa uhata alueen koskemattomuutta, eli koko Natura-alueen ekologisen rakenteen ja toiminnan täytyy säilyä elinkel-poisena.

Natura-alueen suojelun lakkauttamisesta ja rauhoitusmääräyksen lieventämisestä sekä verkoston heikentymisen korvaamisesta säädetään LSL 42 §:ssä.

Vaikutusten merkittävyyden luokittelu ja luokittelun kriteerit (Byron 2000, Södermanin 2003 mukaan) alueen eheyden kannalta on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Vaikutusten merkittävyyden luokittelu ja luokittelun kriteerit alueen eheyden kannalta (Byron 2000, Södermanin 2003 mukaan).

Vaikutusten merkittävyys	Kriteerit
Merkittävä kielteinen vaikutus	Hanke tai suunnitelma (joko yksistään tai muiden kanssa) vaikuttaa haitallisesti alueen eheyteen, sen yhtenäiseen ekologiseen rakenteeseen ja toimintaan, joka ylläpitää luontotyyppejä/elinympäristöjä ja populaatioita, joita varten alue on luokiteltu.
Kohtalaisen kielteinen vaikutus	Hanke tai suunnitelma (joko yksistään tai muiden kanssa) ei vaikuta haitallisesti alueen eheyteen, mutta vaikutus on todennäköisesti merkittävä alueen yksittäisiin luontotyyppeihin/elinympäristöihin/lajeihin. Jos ei voida selvästi osoittaa, että hankkeella tai suunnitelmalla ei ole haitallista vaikutusta alueen eheyteen, vaikutukset on luokiteltava merkittävästi kielteisiksi.
Vähäinen kielteinen vaikutus	Kumpikaan yllä olevista tapauksista ei toteudu, mutta vähäiset kielteiset vaikutukset alueeseen ovat ilmeisiä.
Myönteinen vaikutus	Hanke tai suunnitelma lisää luonnon monimuotoisuutta, esimerkiksi lieventävillä toimenpiteillä luodaan käytäviä eristyneiden alueiden välille, liikenne- tai virkistyskäyttöpainetta ohjataan pois alueelta tai aluetta ennallistetaan.
Ei vaikutusta	Vaikutuksia ei ole huomattavissa kielteiseen tai myönteiseen suuntaan.

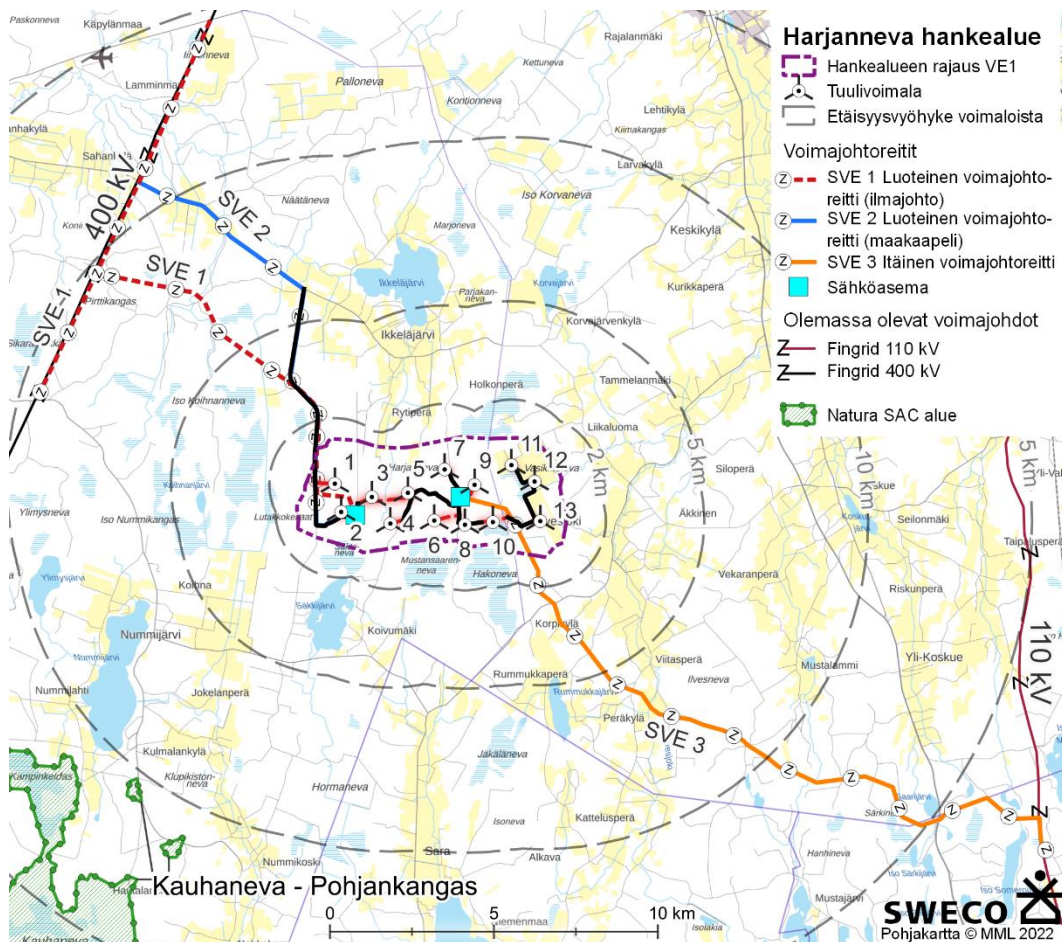
3 HANKKEEN KUVAUS

Hankkeessa suunnitellaan tuulivoimapuiston perustamista Etelä-Pohjanmaan maakunnassa Kauhajoen ja Kurikan kaupunkien alueella sijaitsevalle Harjannevan alueelle. Etäisyyttä hankealueen rajalta sekä Kauhajoen että Kurikan keskustaan on yli 20 km. Hankkeen vaihtoehtoisista voimajohtoyhteyksistä yksi sijoittuu osittain Parkanon kaupungin, eli Pirkanmaan maakunnan alueelle.

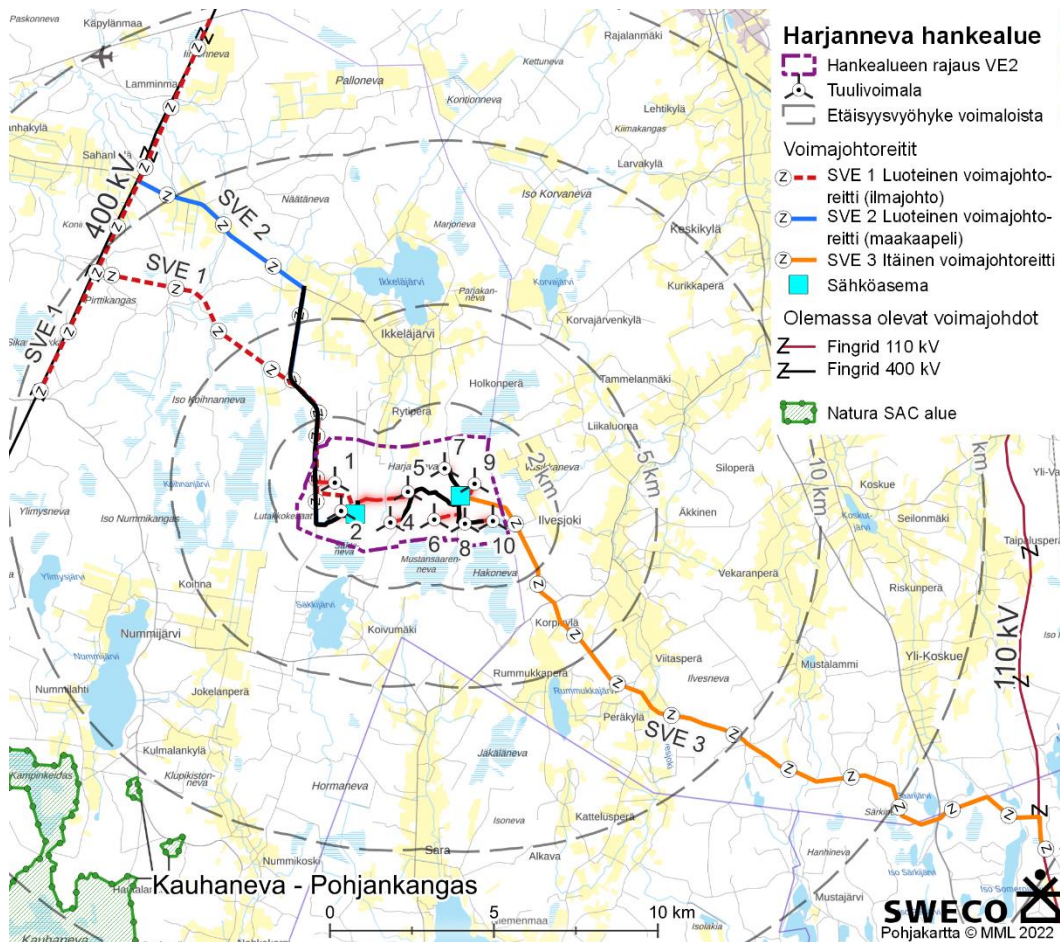
Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa (Sweco Finland Oy 2022) tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa, jossa toisessa voimaloita on 13 (VE1) ja toisessa yhdeksän (VE2). YVA:ssa tarkasteltu voimaloiden kokonaiskorkeus on 350 m. Tarkempi hankekuvaus on esitetty ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa.

Tuulivoimapuiston sähköverkkoon liittämiseksi tarkastellaan kolmea reittivaihtoehtoa, joista vaihtoehdot SVE 1 ja SVE 3 ovat ilmajohtoja ja SVE 2 maakaapeli. Vaihtoehdon SVE 1 osalta tarkastellaan sekä 400 kV:n että 110 kV:n voimajohtovaihtoehtoa ja SVE 3 osalta ainoastaan 110 kV:n vaihtoehtoa.

Tuulivoimapuiston voimalasijoittelut sekä voimajohtolinjausten vaihtoehdot on esitetty kuvissa 2 ja 3.

Kuva 2. Voimalasijoittelu vaihtoehdossa VE1 ja hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot.

Kuva 3. Voimalasijoittelu vaihtoehdossa VE2 ja hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot.

4 NATURA-ALUE KAUHANEVA-POHJANKANGAS (FI0800002 JA FI0800003)

4.1 Alueen kuvaus

Natura-alue Kauhanneva-Pohjankangas sijaitsee lähimmillään noin 10,2 km lähimmästä suunnitellusta voimalasta Harjannevan tuulivoimapaiston hankealueen lounaispuolella. Kauhanneva-Pohjankankaan Natura-alue on suojeltu lintudirektiivin nojalla (SPA, alueen koodi FI0800002) ja luontodirektiivin perustuen (SAC, alueen koodi FI0800003). Natura-alue on kooltaan 6 849,2 ha.

Natura-alue sijoittuu karuun Suomenselän lounaisosaan, jolle ovat ominaisia kuivat ja karut mäntyvaltaiset metsät ja laajat keidassuot. Kallioperä on osa Keski-Suomen syväkivialuetta ja muodostuu porfyirisestä graniitista. Suurin osa puiston maaperästä on turvetta, vallitsevia ovat rahkavaltaiset turpeet. Kivennäismaista huomattava osa kuuluu Pohjankankaan suureen harjumuodostumaan. Harjun rinteillä on runsaasti rantavalleja, syviä suppia

ja dyynejä, joiden maa-aines on tasalaatuista hiekkaa. Ylivoimaisesti yleisin metsätyyppi on kanervatyyppin kuiva kangas.

Kauhaneva koostuu kolmesta keitaasta, jotka liittyvät tasaisiin, paikoin aapasuoluonteisiin neva-alueisiin. Keidasosat ovat tyypillisiä Etelä-Pohjanmaan konsentrisiä kermikeitaita. Kermiverkoston välissä on kymmenittäin suuria avovesiallikoita. Suoalueet ovat suurimmaksi osaksi luonnontilaisia. Paikoin niillä kasvaa puustoa, mutta pääasiassa suot ovat aukeita. Keidassuokasvillisuuden ohella Kauhanevalla on minerotrofista suokasvillisuutta. Vedet ovat pääasiassa humuspitoisia suolampareita (mm. Kauhalampi) ja pieniä puroja, luomia (esim. Aunesluoma). Pohjankankaan kupeilla ovat luonteenomaisia myös lähteet, joiden äärellä on pieniä kasvillisuudeltaan reheviä laikkuja, korpipuskia ja lähdelettoja.

Kauhanevan pohjoispuolella sijaitseva Kampinkeidas on hyvin kehittynyt keidassuo. Suon keskustassa on runsaasti lampia ja allikoita. Suo on paikoin vetinen ja hyvin vaikeakulkuisen. Suon luoteispäässä on pieni kuivatuksen seurauksena umpeutunut lampi, Kivijärvi. Suon reunaosia on ojitettu, mutta kokonaisuudessaan Kampinkeidas on edelleen edustavaa keidassuota. Kampinkeitaan pohjoisosaa on kuivatettu ja valmisteltu turpeenottoa varten. Ojitukset eivät ole vaikuttaneet suon hyvin vetisiin keskiosiin. Myös Kampinkeitaan linnusto on monipuolinen ja runsas.

Alueeseen sisältyy myös Kauhajoen latvapurojen hiekkaiseen kankaaseen uurtamien syvien uomien muodostama Kolmentuulenlakin alue. Alue on topografialtaan erityisen komeaa purouomastoa, jolla on hyvin jyrkkärinteisiä, jopa 20 metriä korkeita harjanteita ja selänteitä. Selänteiden lakiosat ovat kuivaa tai kuivahkoa kangasta, rinteet ovat pääasiassa tuoretta kangasta. Metsät ovat enimmäkseen nuoria tai varttuvia kasvatusmetsiä. Paikoin on myös melko luonnonmukaista varttunutta VMT-kuusisekametsää. Purontkoissa on paikoin myös rehevää, lähdevaikutteista kasvillisuutta. Latvapuroissa elää luonnonvarainen purotaimenkanta.

Aluekokonaisuus sisältää Etelä-Pohjanmaan komeimman kermikeitaan sekä edustavan kappaleen Länsi-Suomen suurta pitkittäisharjujaksoa ympäristöineen. Tärkeää on myös tyypillisen ruskeavetisen pikkujoen, luoman suojelu.

Kauhaneva ja Kampinkeidas kuuluvat Etelä-Pohjanmaan parhaisiin lintusoihin. Alueen pesimälinnusto on monipuolinen ja runsas (mm. lokit, kahlaajat). Alue on myös tärkeä lintujen muutonaikainen levähdysalue (mm. hanhet ja kurki). Alue sisältyy kansainvälisiin Project Mar- ja Project Telma -ohjelmiin.

Pääosa Natura-alueesta on valtion omistuksessa ja kuuluu Kauhanevan-Pohjankankaan kansallispuistoon. Kauhanevan Pohjankankaan kansallispuisto on Ramsar-alue eli kansainvälisesti merkittävä kosteikko.

4.2 Luontodirektiivin luontotyypit

Natura-alueen suojelun perusteena olevat luontodirektiivin luontotyypit on esitetty taulukossa alla (Taulukko 1).

Taulukko 1. Luontodirektiivin luontotyypit.

koodi	nimi	pinta-ala (ha)
3110	Hiekkamaiden niukkamineraaliset niukkaravinteiset vedet	0,36
3160	Humuspitoiset järvet ja lammet ja järvet	11,4
3210	Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit	0,7
3260	Vuorten alapuoliset tasankojoet, joissa on Ranunculon fluitantis ja Callitricho-Bayrachium-kasvillisuutta	5
7110	Keidassuot	2950
7120	Muuttuneet ennallistamiskelpoiset keidassuot	77
7140	Vaihetuimissuot ja rantasuot	23
7160	Fennoskandian lähteet ja lähdesuot	5,1
7230	Letot	0,14
7310	Aapasuot	1560
9010	Boreaaliset luonnonmetsät	56
9060	Harjumuodostumien metsäiset luontotyypit	820
9080	Fennoskandian metsäluhdet	0,9
91D0	Puustoiset suot	559

4.3 Suojelun perusteena olevat lajit

Natura-alueen suojelun perusteena ovat saukko, liito-orava ja korpipohtosammal.

4.4 Natura-alueen suojeluperusteena olevat lintulajit

Natura-alueen suojeluperusteena ovat lintulajit on esitetty taulukossa 2. Natura-alueen suojeluperusteena on suolinnustoa, mutta myös vanhojen metsien ja karujen järvien lajeja. Natura-alueella on hyvin monipuolinen pesimälinnusto, ja merkittävimmät linnustoarvot keskittyvät soille, joilla pesii ja levähtää runsaasti eri lintulajeja.

Taulukko 2. Natura-alueen suojelun perusteena olevat linnut. Lintudirektiivin liitteen I linnut korostettu tekstin lihavoinnilla.

koodi	nimi	tieteellinen nimi	koodi	nimi	tieteellinen nimi
A223	helmipöllö	<i>Aegolius funereus</i>	A338	pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>
A039	metsähanhi	<i>Anser fabalis</i>	A862	pikkulokki	<i>Larus minutus</i>
A222	suopöllö	<i>Asio flammeus</i>	A640	selkälokki	<i>Larus fuscus</i>
A061	tukkasotka	<i>Aythya fuligula</i>	A179	naurulokki	<i>Larus ridibundus</i>
A104	pyy	<i>Bonasa bonasia</i>	A246	kangaskiuru	<i>Lullula arborea</i>
A215	huuhkaja	<i>Bubo bubo</i>	A260	keltävästäräkki	<i>Motacilla flava</i>
A224	kehrääjä	<i>Caprimulgus europaeus</i>	A277	kivitasku	<i>Oenanthe oenanthe</i>
A082	sinisuohaukka	<i>Circus cyaneus</i>	A072	mehiläishaukka	<i>Pernis apivorus</i>
A038	laulujoutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	A861	suokukko	<i>Calidris pugnax</i>
A236	palokärki	<i>Dryocopus martius</i>	A241	pohjantikka	<i>Picoides tridactylus</i>
A379	peltosirkku	<i>Emberiza hortulana</i>	A140	kapustarinta	<i>Pluvialis apricaria</i>
A542	pohjansirkku	<i>Emberiza rustica</i>	A007	mustakurkku-uikku	<i>Podiceps auritus</i>
A098	ampuhaukka	<i>Falco columbarius</i>	A119	luhtahuitti	<i>Porzana porzana</i>
A096	tuulihaukka	<i>Falco tinnunculus</i>	A193	kalatiira	<i>Sterna hirundo</i>
A002	kuikka	<i>Gavia arctica</i>	A876	teeri	<i>Lyrurus tetrix</i>
A001	kaakkuri	<i>Gavia stellata</i>	A108	metso	<i>Tetrao urogallus</i>
A217	varpuspöllö	<i>Glaucidium passerinum</i>	A166	liro	<i>Tringa glareola</i>
A127	kurki	<i>Grus grus</i>	A162	punajalkaviklo	<i>Tringa totanus</i>
			2 uhanalaista lajia		

5 VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

5.1 Suojelun perusteena olevat luontotyypit

Vaikutuksia luontotyypeille tuulivoimahankkeissa yleisesti voi aiheutua joko suoraan tuulivoimaloiden, teiden ja sähkönsiirtolinjojen rakentamisen tai rakentamisesta aiheutuvien epäsuorien vaikutusten kautta.

Välillisiä vaikutuksia tuulivoimapuiston tai sen sähkönsiirron rakentamisesta voivat yleisesti ottaen olla mm. valaistus- ja kosteusolojen muuttuminen puuston poiston ja maanmuokkauksen vuoksi, hulevesien aiheuttama kiintoainekuormitus vesistöihin tai onnettomuustilanteessa ympäristöön valuva öljy.

Etäisyyttä hankealueen lähimmältä voimalapaikalta (voimalapaikka 2, VE1 ja VE2) Kauhanen-Pohjankankaan Natura-alueelle on lyhimmillään 10,2 km. Etäisyyden vuoksi hankkeesta ei aiheudu luontotyypeihin mitään välillisiäkään vaikutuksia.

5.2 Suojelun perusteena olevat lajit

Saukon elinympäristöä ovat vesistöt ja erityisen tärkeitä sille ovat virtavedet. Liito-oravan elinympäristöä ovat vanhat varttuneet kuusi- tai lehtisekametsät. Korpihohtosammal on lehtokorvissa lahoppuulla tai kostealla turpeella kasvava laji.

Etäisyyden vuoksi Harjannevan tuulivoimahankkeesta ei aiheudu Natura-alueen suojelun perusteena oleviin lajeihin mitään välillisiäkään vaikutuksia.

5.3 Vaikutukset Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lintuihin

Suuren etäisyyden vuoksi Natura-alueella pesiville linnuille ei aiheudu hankkeesta suoria vaikutuksia. Vaikka Natura-alueella pesii suuren reviirin omaavia lajeja, ei niiden lento- tai saalistusalue ulotu Harjannevalle suunnitellun tuulivoimapuiston alueelle. Vaikutukset uhanalaisiin, salassapidettäviin lajeihin on esitetty liitteessä 1. Suunnitellun tuulivoimapuiston vaikutus Natura-alueen pesimälinnustolle arvioidaan korkeintaan vähäiseksi ja todennäköisesti olemattomaksi.

Natura-alueen suojeluperusteena on alueen soilla muuttomatkallaan runsaana levähtäviä lajeja, kuten kurki, metsähanhi ja useita arktisia kahlaajia. Estevaikutus ja törmäysriski niille aiheutuu muuttomatkojen aikana kaksi kertaa vuodessa. Lintujen kevätmuutto suuntautuu normaalisti pohjoiseen, jolloin pääosa linnuista todennäköisesti ohittaa Harjannevan alueen sen länsipuolelta. Myös syksyllä lintujen muutto levähdysalueille Kauhanen ja Pohjankankaan soille tapahtunee pääosin ohittaen suunnittelualueen. Natura-alueen pohjoispuolella, ja Harjannevan länsipuolella sijaitsevan Iso Koihnannevan Natura-alueen avosuot voivat toimia muuttoa ohjaavana maastonmuotona ja myös Ylimysjärvi kokoaa lintujen muuttoreittejä seudulla (Suupohjan lintutieteellinen yhdistys 2013, Etelä-Pohjanmaan liitto 2014). Seudulla ei ole selkeästi muita lintujen muuttoa ohjaavia maastonmuotoja, kuten harjuja, suuria järviä, tai muita laajoja suoalueita.

Hankkeella voi olla vähäinen estevaikutus ja törmäysriski Natura-alueella levähtäville muuttolinnoille, ja ne saattavat kiertää suunnitellun tuulivoimala-alueen joko itä- tai länsipuolelta sen toiminnan aikana. Suuren etäisyyden vuoksi estevaikutus ja törmäysriski arvioidaan vähäiseksi suojeluperusteena oleville, Natura-alueella levähtäville muuttolinnoille.

Vaikutukset vaihtoehdossa VE2 ovat hieman vähäisemmät kuin vaihtoehdossa VE1, jonka voimalamäärä on suurempi. Kuitenkin molemmissa vaihtoehdoissa lähimmät voimalat sijoittuvat yhtä lähelle Natura-aluetta, joten vaihtoehtojen välillä ei ole merkittävää eroavaisuutta vaikutuksissa.

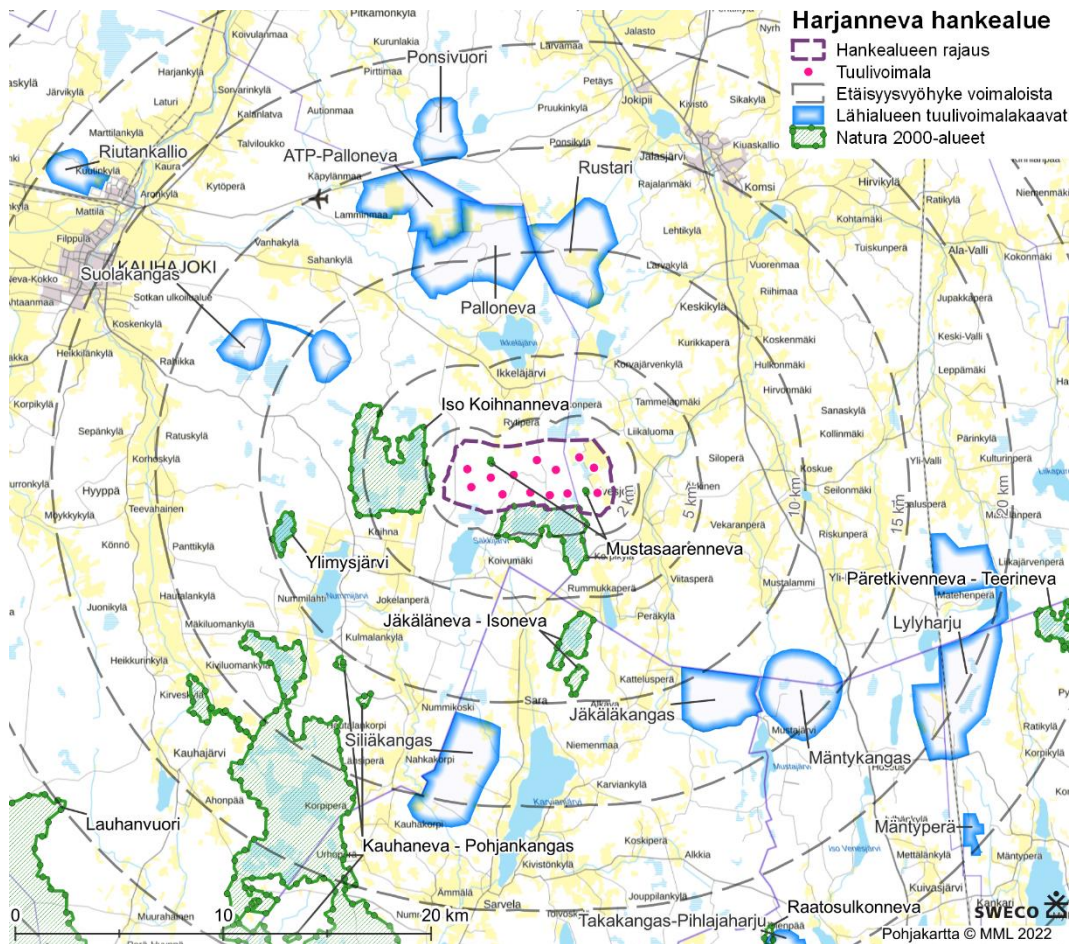
5.4 Vaikutukset Natura-alueen eheyteen

Harjannevan tuulivoimahankkeesta ei aiheudu vaikutuksia Natura-alueen suojelun perusteena oleviin lajeihin tai sen kautta alueen eheyteen suuren etäisyyden (yli 10 km) vuoksi.

5.5 Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Harjannevan hankealueen länsipuolella Suolakankaalla sijaitsee vuonna 2020–2021 valmistunut Suolakankaan tuulivoimapuisto (9 voimalaa) (STY 2022). Suolakankaan tuulivoimapuisto on jo tuotannossa. Hankkeeseen on tehty ympäristövaikutusten arviointi (Vöyrinkangas Wind Farm Oy). Suolakankaan tuulivoima-alueista ei sen mukaan aiheudu merkittäviä vaikutuksia Natura-alueille.

Kauhaneva-Pohjankankaan Natura-alueen itäpuolelle noin 4 km etäisyydelle on suunnitella tuulivoimahanke Siliäkangas. Etäisyyttä Harjannevan hankealueelle Siliäkankaalta on yli 10 km (Kuva 4). Siliäkankaan hankkeen vaikutuksia Natura-alueeseen tulee tarkastella erillisessä Natura-arvioinnissa, kun sen suunnittelu etenee. Hankkeesta ei arvioida aiheutuvan yhteisvaikutuksia Siliäkankaan hankkeen kanssa.

Kuva 4. Muut tiedossa olevat tuulivoimahankkeet Harjannevan läheisyydessä.

Tiedossa ei ole muita hankkeita, joilla voisi olla yhteisvaikutuksia Natura-alueelle Harjannevan tuulivoimahankkeen kanssa.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Etäisyyden vuoksi tuulivoimapuiston rakentamisella ja toiminnalla ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia Kauhannevan ja Pohjankankaan Natura-alueen suojeluperusteena oleviin lajeihin tai Natura-alueen ominaispiirteisiin kokonaisuutena. Tarvetta luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ei ole.

7 LÄHTEET

Airaksinen, O. ja Karttunen, K. 1998. Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46. Suomen ympäristökeskus.

Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites. Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC. European Commission, 2001. http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/natura_2000_assess_en.pdf

Etelä-Pohjanmaan liitto 2014. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava. Vaihekaava I – Tuulivoima.

Euroopan komissio. 2000. Natura 2000-alueiden suojelu ja käyttö. Luontodirektiivin 92/43/ETY 6 artiklan säännökset.

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2021. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47. Suomen ympäristökeskus.

Natura-tietolomake Kauhaneva-Pohjankangas (SPA, FI0800002)

Suupohjan lintutieteellinen yhdistys 2013. Lintujen muutto ja muuton välttämiseksi Suupohjassa.

Sweco Finland Oy, 2022. Kauhajoen ja Kurikan Harjannevan tuulivoimapuisto. YVA-selostus. Ilmatar Kauhajoki Oy.

STY 2022. Suomen tuulivoimayhdistys. <https://tuulivoimayhdistys.fi/tuulivoima-suomessa/kartta>. Luettu 26.10.2022.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi - kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura-arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen Ympäristökeskus. Luonto ja luonnonvarat. 196 s.

Ympäristöministeriö, 2013. Vaikutusten arviointia Natura-alueilla koskevia ohjeita <http://www.ym.fi/download/noname/%7BADEE4770-BB60-42C0-A95B-84F2ED751241%7D/31250>

Ympäristöministeriön ehdotus Natura2000-verkoston täydentämisestä, paikkatietopalvelu <http://syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ed7aa611744f4be08bf2d8fd56a17d5b> (luettu 13.10.2022)